

HET MINISTERIE VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT HEEFT LATEN
WETEN DAT HET VOLGENDE DOCUMENT, BEHORENDE BIJ KAMERSTUK 25295,
nr. 771, NIET MEER DEPARTEMENTAAL VERTROUWELIJK IS

Departementaal Vertrouweljk

Continuering & Aanscherping Maatregelenpakket

Scenario 1 & 2

t.b.v. Catshuis 25-10-2020

Inhoud sheets

- Scenario 1: Continuering maatregelenpakket 13 oktober
- Scenario 2: Aanscherping lockdown
- Gevolgen besluitvorming scenario 2 op routekaart
- Kernpunten effecten continuering huidig maatregelenpakket
- Openstaande punten aanwijzing

Bijlagen:

- Inschatting effecten maatschappij en economie
- Handhaving
- Gedrag
- Communicatie

Scenario 1: Continuering maatregelenpakket 13 oktober (1 van 2)

Algemeen

- **Aantal personen per ruimte binnen:**
 - maximaal 30 personen (zie uitzonderingen op een volgende sheet);
 - ontheffing voor "gebouwen van groot belang" wordt geschrapt.
- **Groepsvorming (binnen en buiten):**
 - beperkt tot groepsgrootte van maximum 4 personen;
 - handhaving wordt aangescherpt.
- **Reisbewegingen:**
 - blijf zo veel mogelijk op je vakantieadres, reis zo min mogelijk.
 - beperk het aantal uitstapjes, vermijd drukke momenten.
 - voor het buitenland geldt: volg reisadviezen van BZ.
- **Implementatie basisregels:**
 - er worden afspraken gemaakt met brancheorganisaties over striktere naleving van bestaande protocollen.
- **Mondkapjes:**
 - dringend advies tot het dragen van niet-medische mondkapjes in alle publieke binnenruimtes;
 - introductie van mondkapjesplicht in de publieke binnenruimte vanaf 13 jaar en in het onderwijs vanaf het VO bij inwerkingtreding Twm.
- **Alcoholverbod:**
 - verbod om tussen 20:00 en 07:00 in de openbare ruimte alcoholische dranken voor handen te hebben of te nuttigen en verbod om tussen 20:00 en 07:00 alcoholische dranken te verkopen en bezorgen.
 - Alcoholverbod is ook van toepassing op openbare ruimtes in hotels.

Huishoudens

- **Thuisbezoek:**
 - dringend advies om maximaal 3 personen te ontvangen, naast het eigen huishouden (excl. kinderen tot 13 jaar).
 - Dringend aanvullend advies om maximaal één groep per dag te ontvangen.

Horeca, detailhandel en evenementen

- **Eet- en drinkgelegenheden (incl. coffeeshops):**
 - algehele sluiting. Voor locaties met een gecombineerde functie geldt de sluiting voor delen van de locatie met een horecafunctie. Afhalen bij coffeeshops is na 20:00 niet meer toegestaan.
 - uitgezonderd van de algehele sluiting zijn eet- en drinkgelegenheden van hotels voor hotelgasten, van uitvaartcentra, op de air side van luchthavens en de afhaalfunctie van eet- en drinkgelegenheden.
- **Evenementen:**
 - verbod op evenementen.
 - uitgezonderd op het begrip zijn warenmarkten, beurzen, congressen, bioscopen, theaters en wedstrijden en betogingen, samenkomsten en vergaderingen als bedoeld in de Wet openbare manifestaties.
- **Doorstroomlocaties** (bijv. monumenten, bibliotheken en musea):
 - bezoek moet plaatsvinden op basis van een reservering per tijdvak m.u.v. detailhandel en warenmarkten.
 - Veiligheidsregio's bepalen na overleg met doorstroomlocaties per locatie het maximum aantal tegelijkertijd toe te laten bezoekers daarbij rekening houdend met oppervlakte van de locatie én het kunnen garanderen van 1,5 meter afstand.
- **Detailhandel:**
 - Introductie van een avondsluiting om 20:00u en het afschaffen van koopavonden. Uitzondering op de avondsluiting: levensmiddelenbranche.
 - Venstertijden kwetsbaren: introductie van aparte venstertijden voor detailhandel levensmiddelenbranche (supermarkten) vanaf bepaalde omvang.
 - met de branches en bedrijven worden afspraken gemaakt over strikte naleving van alle maatregelen. Waar nodig worden protocollen aangescherpt.
 - in geval van drukte en het niet naleven van de basisregels kan de VZ VR overgaan tot sluiting van (delen van) een locatie. De handhaving wordt aangescherpt.

Scenario 1: Continuering maatregelenpakket 13 oktober (1 van 2)

Werk

▪ **Thuiswerken:**

- Dringend advies om thuis te werken tenzij dat echt niet kan.
- Bij constatering van bronbesmetting door GGD, leggen voorzitters veiligheidsregio een sluiting (herstelperiode) op van de locatie van max. 14 dagen.
- het maken van afspraken over het bevorderen van naleving van de maatregel thuiswerken met vakbonden en werkgeversorganisaties.

Sport:

- Sportbeoefening alleen op 1,5m afstand en alleen individueel of in teamverband met niet meer dan 4 personen (geen wedstrijden);
- Uitzondering op beperkingen:
 - voor kinderen tot 18 jaar (sporten in teamverband en wedstrijden onderling met teams van eigen club toegestaan);
 - voor topsporters met status in aangewezen locaties (zoals Papendal);
 - voor voetballers (incl. overig personeel in "bubbel") van de Eredivisie en Eerste divisie.
- Sluiting van alle sportkantines, douches en kleedkamers;
- Verbieden van publiek bij zowel amateur als professionele sportbeoefening.

Beschermen van kwetsbaren:

- De DPG heeft contact met zorginstellingen in de langdurige zorg over extra te nemen maatregelen met name over: het verder beperken van bezoek (m.u.v. palliatieve fase en jeugdhulpaanbieders); het verder verkleinen of scheiden van de dagbesteding tussen bewoners van een instelling en andere deelnemers.
- Introductie van venstertijden voor kwetsbaren: zie ook detailhandel.
- Registratieplicht, triage en reservering voor contactberoepen (aanvullend op horeca).

Uitzonderingen (1 van 2)

Uitzondering op maximum aantal personen per ruimte binnen (max. 30):

- personen bij een uitvaart (max. 100);
- samenkomsten in een gebouw die noodzakelijk zijn voor de continuering van de dagelijkse werkzaamheden van instellingen, bedrijven en andere organisaties met ten hoogste 100 personen per zelfstandige ruimte;
- betogingen, samenkomsten en vergaderingen als bedoeld in de Wet openbare manifestaties;
- voor de uitvoering van verkiezingen op grond van de kieswet;
- personen die in gemeenschap met anderen godsdienst of levensovertuiging belijden;
- de vergaderingen van de Staten-Generaal of van een commissie daaruit (in de desbetreffende veiligheidsregio), van de gemeenteraad, provinciale staten en het algemeen bestuur van een waterschap, of van een door deze organen ingestelde commissie, en andere wettelijk verplichte bijeenkomsten;
- een bijeenkomst van een internationale organisatie, die gevestigd is op het grondgebied van het Koninkrijk, of van een verdragspartij van een verdrag waarbij het Koninkrijk partij is
- Detailhandel en markten, bibliotheken, musea, monumenten, presentatie-instellingen, dierentuinen, pretparken, kermissen, en daarbij vergelijkbare samenkomsten waarbij sprake is van doorstroom van bezoekers. Hierbij gelden twee voorwaarden voor de uitzondering van deze groep:
 - detailhandel moet deurbeleid voeren om ervoor te zorgen dat personen 1,5 meter afstand houden en venstertijden invoeren voor kwetsbaren (vast te leggen in de aanwijzing en uit te werken in sectorprotocollen).
 - Veiligheidsregio's bepalen na overleg met doorstroomlocaties m.u.v. detailhandel en markten, per locatie het maximum aantal tegelijkertijd toe te laten bezoekers, daarbij rekening houdend met oppervlakte van de locatie én kunnen garanderen van met name 1,5 meter afstand.
- onderwijsinstellingen en kinderopvang;
- openbaar vervoer en overig bedrijfsmatig personenvervoer (geen rondvaartboten e.d.)
- jeugdverenigingen voor jeugd tussen 0 tot 18 (bv. scouting, cultuur en kunst);
- luchthavens.

Uitzonderingen (2 van 2)

Uitzondering op beperking groepsvorming tot groepsgrootte van maximum 4 personen:

- gezamenlijk huishouden;
- kinderen tot 13 jaar;
- sportbeoefening door personen tot 18 jaar (volgens regels over sportbeoefening);
- personen die deelnemen aan activiteiten van jeugdverenigingen tot 18 jaar (voor zover toegestaan onder uitzondering op samenkomstverbod);
- persoon die in gemeenschap met anderen godsdienst of levensovertuiging belijdt;
- vergadering of betoging Wet openbare manifestaties;
- vergaderingen Staten-Generaal, gemeenteraad, provinciale staten, algemeen bestuur waterschap of commissies daaruit;
- voor de uitvoering van verkiezingen op grond van de kieswet;
- bijeenkomst internationale organisatie of verdragspartij;
- personen bij een uitvaart;
- personen bij een huwelijksvoltrekking;
- personen die theater, dans of muziek in de vorm van culturele uiting beoefenen;
- beroep, bedrijf of vereniging.
- tussen functionarissen (opsporingsambtenaar, toezichthouder, beveiligingsmedewerker, zorgverlener, mantelzorger of geestelijk bedienaar of persoon werkzaam bij justitiële inrichting, bij de politie, de brandweer, de krijgsmacht of de kinderopvang, of die eerste hulp biedt bij een leven of gezondheidsbedreigende situatie) en degene jegens wie deze persoon zijn taak uitoefent.
- topsport met een status op aangewezen locaties (zoals Papendal) en voor voor voetbal in de Eredivisie en Eerste Divisie (incl. overig personeel in 'bubbel').

N.B. studenten en leerlingen vormen in het onderwijs geen groepen.

Scenario 2: Aanscherping lockdown (1 van 2)

Algemeen

- ~~Aantal personen per ruimte binnen~~ **Verbod op samenkomsten binnen:**
 - Als gevolg van het samenkomstverbod:
 - Verbod op openstelling van voor publiek openstaande gebouwen (o.a. horeca, bioscopen, theaters, dierenparken, sauna, en overige sectoren)
 - Verbod op toelaten van personen tot besloten gebouwen (anders dan de woning)
 - *Keuze: gedeeltelijke sluiting detailhandel?*
 - Overige sectoren zijn: bioscopen, filmhuizen, concertzalen, podia voor alle genres van muziek, theaters en hiermee vergelijkbare culturele instellingen, musea, presentatie-instellingen, monumenten met een publieksfunctie, casino's, arcadehallen, speelhallen, markten (m.u.v. warenmarkten)
 - Uitzonderingen op verbod op samenkomsten binnen: zie sheet 9
- **Groepsvorming (binnen en buiten):**
 - Beperkt tot groepsgrootte van maximum 2 personen. Dit geldt in openbare plaatsen en op erven bij voor publiek openstaande of besloten gebouwen;
 - Handhaving wordt verder aangescherpt.
- **Evenementen:**
 - verbod op evenementen;
 - uitgezonderd op het begrip zijn warenmarkten, ~~beurzen, congressen~~, betogingen, samenkomsten en vergaderingen als bedoeld in de Wet openbare manifestaties.
- **Reisbewegingen:**
 - Blijf zo veel mogelijk thuis.
 - Dringend advies om niet-noodzakelijke reizen binnen- en buitenland te vermijden.
- **Implementatie basisregels:**
 - er worden afspraken gemaakt met brancheorganisaties over striktere naleving van bestaande protocollen
- **Mondkapjes:**
 - dringend advies tot het dragen van niet-medische mondkapjes in alle publieke binnenruimtes;
 - introductie van mondkapjesplicht in de publieke binnenruimte vanaf 13 jaar en in het onderwijs vanaf het VO bij inwerkingtreding Twm.
- **Alcoholverbod:**
 - verbod om tussen 20:00 en 07:00 in de openbare ruimte alcoholische dranken voor handen te hebben of te nuttigen en verbod om tussen 20:00 en 07:00 alcoholische dranken te verkopen en bezorgen.
 - Alcoholverbod is ook van toepassing op openbare ruimtes in hotels.

Huishoudens

- **Tuisbezoek:**
 - dringend advies om maximaal 3 personen te ontvangen, naast het eigen huishouden (excl. kinderen tot 13 jaar).
 - Dringend aanvullend advies om maximaal één groep per dag te ontvangen.

Horeca, detailhandel, evenementen, en sluiting sectoren

- **Eet- en drinkgelegenheden (incl. coffeeshops):**
 - algehele sluiting (afhaal blijft mogelijk). Afhalen bij coffeeshops is na 20:00 niet meer toegestaan.
 - uitgezonderd van de algehele sluiting zijn eet- en drinkgelegenheden van hotels voor hotelgasten, van uitvaartcentra, op de air side van luchthavens en de afhaalfunctie van eet- en drinkgelegenheden.
- **Doorstroomlocaties** (bijv. monumenten, bibliotheken en musea):
 - Als gevolg van het samenkomstenverbod: alle doorstroomlocaties gesloten, m.u.v. detailhandel en warenmarkten. Uitgifte (bij bijv. bibliotheken) is toegestaan.
- **Detailhandel:**
 - *Keuze 1: Gedeeltelijke sluiting detailhandel, m.u.v. levensmiddelenbranche, drogisterijen, apotheken, warenmarkten.*
 - *Keuze 2 (huidige aanpak):*
 - *Voortzetting avondsluiting om 20:00u en het afschaffen van koopavonden. Uitzondering op de avondsluiting: levensmiddelenbranche.*
 - *Venstertijden kwetsbaren: introductie van aparte venstertijden voor detailhandel levensmiddelenbranche (supermarkten) vanaf bepaalde omvang.*
 - *met de branches en bedrijven worden afspraken gemaakt over strikte naleving van alle maatregelen. Waar nodig worden protocollen aangescherpt.*
 - *in geval van drukte en het niet naleven van de basisregels kan de VZ VR overgaan tot sluiting van (delen van) een locatie. De handhaving wordt aangescherpt.*
- **Contactberoepen:**
 - Personen met contactberoepen kunnen werkzaamheden blijven verrichten (met registratieplicht, triage en reservering). *Keuze: uitzondering voor seksinrichtingen?*

Scenario 2: Aanscherping lockdown (2 van 2)

Werk

• **Thuiswerken:**

- Dringend advies om thuis te werken tenzij dat echt niet kan.
- Bij constatering van bronbesmetting door GGD, leggen voorzitters veiligheidsregio een sluiting (herstelperiode) op van de locatie van max. 14 dagen.
- het maken van afspraken over het bevorderen van naleving van de maatregel thuiswerken met vakbonden en werkgeversorganisaties.

Sport:

- Als gevolg van het samenkomstenverbod: sluiting fitnesscentra, sportclubs, sauna, zwembaden.
- Sportbeoefening buiten alleen op 1,5m afstand en alleen individueel of in teamverband met niet meer dan 2 personen (geen wedstrijden);
- Uitzondering op beperkingen:
 - voor kinderen tot 18 jaar (sporten in teamverband en wedstrijden onderling met teams van eigen club toegestaan). Sportclubs, zwembaden en fitnesscentra mogen open blijven voor jongeren tot 18 jaar;
 - voor topsporters met status in aangewezen locaties (zoals Papendal);
 - voor voetballers (incl. overig personeel in 'bubbel') van de Eredivisie en Eerste divisie
- Sluiting van alle sportkantines, douches en kleedkamers;
- Verbieden van publiek bij zowel amateur als professionele sportbeoefening.

Beschermen van kwetsbaren:

- De DPG heeft contact met zorginstellingen in de langdurige zorg over extra te nemen maatregelen met name over: het verder beperken van bezoek (m.u.v. palliatieve fase en jeugdhulpverleners); het verder verkleinen of scheiden van de dagbesteding tussen bewoners van een instelling en andere deelnemers.
- Introductie van venstertijden voor kwetsbaren: zie ook detailhandel.

Onderwijs:

- Voor de bovenbouw van het VO worden extra maatregelen genomen op het gebied van bewustwording, persoonlijke beschermingsmiddelen voor leraren en ter voorkoming van crowding.

Keuzes scenario 2

Als gevolg van verbod op samenkomsten:

- **Detailhandel:** huidige maatregelen behouden of sluiting van de detailhandel, met uitzondering van levensmiddelenbranche, warenmarkten, apotheken en drogisterijen?
 - **In geval van gedeeltelijke sluiting:** uitzondering opnemen voor winkels in doe-het-zelf-artikelen?
- **Seksinrichtingen:** contactberoepen mogen werkzaamheden blijven verrichten, waardoor seksinrichtingen open zouden blijven. Is dit wenselijk?

Uitzonderingen (1 van 2)

Uitzondering op verbod op samenkomsten binnen maximum-aantal personen per ruimte binnen (max. 30):

- personen bij een uitvaart (max. 30);
- personen bij een huwelijksvoltrekking (max. 20);
- samenkomsten in een gebouw die noodzakelijk zijn voor de continuering van de dagelijkse werkzaamheden van instellingen, bedrijven en andere organisaties met ten hoogste 100 personen per zelfstandige ruimte;
- betogingen, samenkomsten en vergaderingen als bedoeld in de Wet openbare manifestaties;
- voor de uitvoering van verkiezingen op grond van de kieswet;
- personen die in gemeenschap met anderen godsdienst of levensovertuiging belijden;
- de vergaderingen van de Staten-Generaal of van een commissie daaruit (in de desbetreffende veiligheidsregio), van de gemeenteraad, provinciale staten en het algemeen bestuur van een waterschap, of van een door deze organen ingestelde commissie, en andere wettelijk verplichte bijeenkomsten;
- een bijeenkomst van een internationale organisatie, die gevestigd is op het grondgebied van het Koninkrijk, of van een verdragspartij van een verdrag waarbij het Koninkrijk partij is
- *Keuze: 1) levensmiddelenbranche, drogisterijen, apotheken, warenmarkten of 2) detailhandel en warenmarkten. Daarnaast uitgifte bij doorstroomlocaties (bijv. bij bibliotheken). Detailhandel, markten, musea, bibliotheken, monumenten, presentatie-instellingen, dierentuinen, pretparken, kermissen, en daarbij vergelijkbare samenkomsten waarbij sprake is van doorstroom van bezoekers.* Hierbij gelden twee voorwaarden voor de uitzondering van deze groep:
 - detailhandel moet deurbeleid voeren om ervoor te zorgen dat personen 1,5 meter afstand houden en venstertijden invoeren voor kwetsbaren (vast te leggen in de aanwijzing en uit te werken in sectorprotocollen).
 - Veiligheidsregio's bepalen na overleg met doorstroomlocaties m.u.v. detailhandel en markten, per locatie het maximum-aantal tegelijkertijd toe te laten bezoekers, daarbij rekening houdend met oppervlakte van de locatie én

kunnen garanderen van met name 1,5 meter afstand.

- onderwijsinstellingen en kinderopvang;
- openbaar vervoer en overig bedrijfsmatig personenvervoer (geen rondvaartboten e.d.)
- Jeugdverenigingen (incl. erven) voor jeugd tussen 0 tot 18 (bv. scouting, cultuur en kunst);
- luchthavens.

Uitzonderingen (2 van 2)

Uitzondering op beperking groepsvorming tot groepsgrootte van maximum 2 personen buiten:

- gezamenlijk huishouden;
- kinderen tot 13 jaar;
- sportbeoefening door personen tot 18 jaar (volgens regels over sportbeoefening);
- personen die deelnemen aan activiteiten van jeugdverenigingen tot 18 jaar (voor zover toegestaan onder uitzondering op samenkomstverbod);
- **persoon die in gemeenschap met anderen godsdienst of levensovertuiging belijdt;**
- vergadering of betoging Wet openbare manifestaties;
- vergaderingen Staten-Generaal, gemeenteraad, provinciale staten, algemeen bestuur waterschap of commissies daaruit;
- voor de uitvoering van verkiezingen op grond van de kieswet;
- bijeenkomst internationale organisatie of verdragspartij;
- personen bij een uitvaart;
- personen bij een huwelijksvoltrekking;
- ~~▪ personen die theater, dans of muziek in de vorm van culturele uiting beoefenen;~~
- **beroep, bedrijf of vereniging.**
- tussen functionarissen (opsporingsambtenaar, toezichthouder, beveiligingsmedewerker, zorgverlener, mantelzorger of geestelijk bedienaar of persoon werkzaam bij justitiële inrichting, bij de politie, de brandweer, de krijgsmacht of de kinderopvang, of die eerste hulp biedt bij een leven of gezondheidsbedreigende situatie) en degene jegens wie deze persoon zijn taak uitoefent.
- topsport met een status op aangewezen locaties (zoals Papendal) en voor voetbal in de Eredivisie en Eerste Divisie (incl. overig personeel in 'bubbel').

N.B. studenten en leerlingen vormen in het onderwijs geen groepen.

Gevolgen besluitvorming scenario 2 op routekaart

	Scenario 1 – Zeer ernstig	Scenario 2 - Lockdown	Huidige routekaart
Samenkomsten	Max. 30 personen per ruimte	Verbod op samenkomsten	Zeer ernstig: • max. 30 binnen Lockdown: • blijf thuis
Huwelijks-voltrekkingen	Max. 30 personen	Max. 20 personen	Zeer ernstig: • Max. 30 personen Lockdown: • Max. 30 personen
Uitvaarten	Max. 100	Max. 30 personen	Zeer ernstig & Lockdown: • Met registratie, vaste zitplaats en gezondheidscheck: geen maximum
Onderwijs	-	Voor de bovenbouw van het VO worden extra maatregelen genomen op het gebied van bewustwording, persoonlijke beschermingsmiddelen voor leraren en ter voorkoming van crowding.	Zeer ernstig: • PO en VO blijven open. Fysiek onderwijs in MBO, HBO en WO waar basisregels gevolgd kunnen worden. Lockdown: • Mbo, hbo en wo alleen via online onderwijs, met uitzondering van praktijklessen, examens, begeleiding van kwetsbare studenten, eerstejaarsstudenten
Winkels	<ul style="list-style-type: none">• Geen koopavonden behalve voor verkoop levensmiddelen;• Winkeltijden voor ouderen;	<i>Keuze: detailhandel sluiten, m.u.v. supermarkten, warenmarkten, apotheken, en drogisterijen.</i>	<ul style="list-style-type: none">• Geen koopavonden behalve voor verkoop levensmiddelen;• Winkeltijden voor ouderen.

Kernpunten effecten continuering huidig maatregelenpakket (1)

Welbevinden

- Bij verlenging komt draagvlak op gespannen voet te staan en groeit maatschappelijk ongenoegen
- Meer fysieke en psychische klachten door de maatregelen (zoals thuiswerken), economische gevolgen en beperkt perspectief, met o.a. verminderd draagvlak, verzuim en eenzaamheid als gevolg.
- Toename daklozen en meer overlast op straat verwacht

Horeca

- Grote impact horecasluiting op financiële positie van deze ondernemingen en voor sectoren die primair aan horeca leveren. Daling pin-omzet café en restaurants 65%. Meer dan 5% van de Nederlanders is werkzaam in de horeca. Bij langere sluiting van de horeca bestaat het risico dat een grote groep mensen werkloos raakt.
- Sluiting van delen met een horecafunctie bij gecombineerde functies dreigen om bedrijfseconomische redenen sluiting van de gehele locatie te betekenen (zoals bij bioscopen).
- Bij hotels handhaven op groepsvorming: randen van maatregelen worden opgezocht

Winkels/detailhandel

- Pinbetalingen en geldopnames in NL op 19 oktober 10% lager dan normaal (verslechtering van 5%-punt tov week eerder). Bij verlenging verwachting dat dit enigszins verder toeneemt, door daling econ. vertrouwen.
- Avondsluiting kan problematisch worden rondom inkoop voor feestdagen. Spreiding is beter bij drukte.
- Onvoldoende zicht op naleving basisregels.

Handhaving

- Capaciteit gemeentelijke boas en politie zeer onder druk: extra handhaving niet realistisch, toenemende uitval, creatieve oplossingen uitgeput, mogelijke herprioritering nodig.
- Politie zal steviger moeten optreden terwijl uitlegbaarheid maatregelen niet eenvoudig is.
- Sterkere focus op handhaving kan voeding geven aan verzet tegen maatregelen.
- Handhaving alcoholverbod in openbaar vervoer is lastig.

Sport en entertainment:

- Huidige maatregelen zeer ingrijpend voor theater, podiumgezelschappen, evenementen en musea (geen investeringen volgend seizoen, financiële schade, geen perspectief op arbeidsmarkt, voortbestaan in gevaar).
- Bij doorzetting maatregelen voor (amateur)sport- en cultuurverenigingen: toename in gezondheidsrisico's, toename eenzaamheid, wegvallen zingeving, terugval ledenaantal, wegvallende bestuursleden en inkomsten.
- Max. aantal personen per ruimte (30) is funest voor sector.

Professioneel voetbal

- Financiële consequenties voor de clubs bij doorzetting maatregelen.
- Inzet politie bij voetbal is minimaal; vrijwel geen incidenten meer.

Jongeren

- 12 • Besmetting in studentenhuisen blijft risico.
- Naleving neemt af.

Onderwijs

- Jongeren begrijpen niet waarop zij wel in volle schoolklassen samenkomen, maar dit niet in openbare ruimten is toegestaan.
- Zorgen leraren over eigen veiligheid.
- Hoge aanwezigheid leerlingen PO en VO: goed voor ontwikkeling, welbevinden en biedt mogelijkheid ouders om te werken.
- MBO/hoger onderwijs: risico op studievertraging neemt toe (met financiële gevolgen voor het Rijk, instellingen en studenten, en gevolgen arbeidsmarkt), onderwijskwaliteit onder druk, beperkt fysiek onderwijs ondermijnt welzijn, situatie kan nijpend worden voor jongeren in kwetsbare positie, verhoogde werkdruk onder studenten en docenten.

Registratieplicht

- Registratieplicht in uitvoering vergroot regeldruk en langere registratie van (persoons)gegevens vergroot risico op privacy schending of datamisbruik.

Mobiliteit

- Steeds minder passagiers en blijvend effect op alle vervoersmodaliteiten.
- Discrepancie tussen advies om reisbewegingen te beperken en ontbreken ontmoedigingsbeleid voor buitenlandse reizen.
- Discrepancie in aanbodzijde (winkels, pretparken) en advies om reisbewegingen te beperken.

Mondkapjesplicht

- Mondkapje verplicht in OV vs dringend advies in publieke binnenruimtes is verwarrend.
- Uitzonderingen in OV voor mondkapjesplicht is verwarrend (mensen met beperking in OV hoeven geen mondkapje op en in vliegtuig wel, als enige passagier in taxi is geen mondkapje nodig)
- Personeel vervoersbedrijven dragen vaak geen mondkapje in stationshal: helpt niet bij voorbeeldfunctie.

Coffeshops

- Mogelijke toename in straathandel en overlast (nu geen signalen dat dit gebeurt).

Kanspelssector

- Bij voortzetting maatregelen zal deel van de sector in financieel kritieke situatie komen.
- Mogelijke toename van illegaal aanbod en spelers buiten beeld raken bij faillissement of sluiting kanspelssector.
- Wanneer horeca gesloten is en er geen evenementen zijn, mogelijk aanzuigende werking van kanspelssector.

Arbeidsmigranten

- Problemen in naleving, o.a. door taalprobleem.
- Door quarantaineregels onvoldoende arbeidsmigranten voor bepaalde processen.

Grenswerkers

- Richtlijnen grenswerkers naar Duitsland niet helder
- Richtlijnen grenswerkers naar België betekent dat personen doorlopend in quarantaine moeten

Zorg

- Vermindering in meldingen bij (huis)arts voor zorgvraag
- Vermindering in gezonde leefstijl

Kernpunten effecten continuering huidig maatregelenpakket (2)

Onderdelen van flankerend beleid

- Steunpakket FIN, EZK en SZW: verzoek/noodzaak voor aanvullende financiële steun voor: horeca, sectoren die primair aan horeca leveren, evenementen, transport, handhaving (opleiden en extra inzet), lokale sport, (lokale en regionale) cultuur, buurthuizen, kansspelsector, sportsector.
- Verzoek om voorrang testen voor handhavers.
- Overweeg quarantaine in hotels voor studenten, grote gezinnen.
- Overweeg differentiatie in openen van restaurants: restaurants die 1,5 meter kunnen garanderen kunnen opengesteld worden.
- Voor kwetsbaren venstertijden doortrekken naar entertainment sector.
- Voor arbeidsmigranten informatievoorziening verbeteren en inzet samenwerkingsplatform.
- Sectorspecifieke afspraken voor o.a. brandweer, politie, onderwijs.
- Indien aanleiding, dan evt. aanvullende organisatorische maatregelen in bovenbouw VO.
- Inzet op verbeteren welbevinden, preventie van psychische klachten, gezonde leefstijl.

Openstaande punten aanwijzing

Hotels

- Verbod om tussen 20:00 en 07:00 in de openbare ruimte alcoholische dranken voor handen te hebben of te nuttigen en verbod om tussen 20:00 en 07:00 alcoholische dranken te verkopen en bezorgen. Dit verbod is ook van toepassing op hotels.

Maximum aantal personen bij een uitvaart en huwelijksvoltrekkingen

- Het maximum aantal personen bij een uitvaart is in het niveau zeer ernstig maximaal 100 personen. In het lockdown scenario is het maximaal 30 personen. Het maximum voor huwelijksvoltrekkingen in lockdown scenario is 20 personen.

Het begrip "markten"

- De uitzondering voor markten geldt alleen voor warenmarkten (food en non-food) die op gewone marktdagen (zoals ingesteld door de gemeente op grond van art. 160 Gemeentewet) worden gehouden, en alle andere themamarkten, kerstmarkten en evenementenmarkten verbieden

Uitzondering uitvaartcentra

- In de besluitvorming van 13 oktober zijn eet- en drinkgelegenheden van uitvaartcentra uitgezonderd van sluiting om zo koffie en cake te kunnen serveren. Dit zal in de aanwijzing worden aangepast.

Bijlagen

Inschatting effecten maatschappij en economie (1/2)

Kernboodschappen:

- Pas op met het beperken van de mogelijkheden voor fysiek onderwijs. Dit heeft sterke negatieve effecten op maatschappij (geen sociale contacten, eenzaamheid, verstrekt ongelĳkheid) en op lange termijn voor de economie (menselijk kapitaal).
- Pas op met het geheel sluiten van locaties (bijvoorbeeld sportlocaties, culturele- en evenementensector). Dit heeft sterke negatieve effecten op maatschappij (geen sociale contacten, eenzaamheid) en economie (met weinig perspectief voor de lange termijn).

	Samenleving	Economie
Categorie A: Als er aanvullende maatregelen genomen moeten worden, dan een voorkeur voor deze maatregel		
Reizen dringend ontraden.		
Gericht sluiten van sectoren met veel bezoekersstromen, of alleen bezoekers uit eigen postcodegebied toestaan.		
Sluiting sanitaire voorzieningen.		
Categorie B: Niet nodig/verstandig om deze maatregel op dit moment te nemen		
Alleen online onderwijs MBO/HBO/WO		
Bovenbouw VO op 1,5m afstand		
Verbod alle evenementen.		
Sluiten van alle locaties met veel bezoekersstromen.		
Voor iedereen inclusief jeugd geldt de anderhalve meter afstand bij sporten.		
Verbod op alle sportactiviteiten.		
Dringend advies om zoveel mogelijk thuis te blijven.		
Sluiten binnensportclubs.		
Beperken maximale groepsgrootte tot 2 personen.		

Inschatting effecten maatschappij en economie (2/2)

Impact sluiting detailhandel (m.u.v. levensmiddelenbranche, warenmarkten, apotheken en drogisterijen):

- Het CPB voorziet een economische krimp van 6,1% in 2020, en een verdere krimp van 2,8% in 2021 bij een tweede golf. De werkloosheid loopt op tot 8,5% in 2021. Structureel komt het bbp op een 9% lager groeipad.
- In het tweedegolfscenario van het CPB is geen rekening gehouden met een sluiting van de detailhandel. Als de impact van de 2e golf verder even hard is als de 1e zal de **economie nog verder terugvallen** dan in dit scenario.
- Het sluiten van de detailhandel zal de **omzet van bedrijven sterk negatief beïnvloeden** en de toename van online inkopen zal hier slechts ten dele voor compenseren. In België zijn de omzetten van bedrijven door de sluiting van detailhandel in het voorjaar relatief sterker gedaald (meer dan 12%-punt t.o.v. Nederland). De totale omzet van de detailhandel bedroeg in 2018 bijna 110 miljard euro.
- Bij omzetverlies neemt **risico op faillissementen en daaruit voortvloeiend werkloosheid toe**. In 2017 telde de detailhandel circa 883 duizend banen. Qua werknemers is de detailhandel een van de grootste sectoren in de werkgelegenheid (ruim 9%).

Handhaving

- Naleving van regels is niet vanzelfsprekend. Aanscherping zal leiden tot een toename van maatschappelijk ongenoegen onder een deel van de bevolking, met onrust tot gevolg.
- Er komen meer demonstraties en acties. Behoefte aan bestuurlijke kader, met daarin algemene WOM beperkingen, noodzakelijk voor de volksgezondheid (OMT Advies vragen).
- Inzet op te verwachten demonstraties en openbare orde verstoringen zal ten koste gaan van toezicht en handhaving op coronamaatregelen en regulier politiewerk.
- Extra capaciteit is niet beschikbaar dus dit vraagt om keuzes.
- Handhaving wordt bij verdere aanscherping eenvoudiger. Aandachtspunten:
 - De term "dringend advies" is ambigue en leidt tot spanningen bij niet-naleving.
 - Handhaven is gericht op het stoppen van ongewenste gedragingen; dat kan door waarschuwen, wegsturen, bekeuren en aanhouden. Afweging is aan de handhaver zelf.
- Korte lontjes van burgers en actiegroepen zorgen voor onveilige situaties. Van belang aandacht te hebben voor geweld tegen BOA's, zorgpersoneel en ander overheidspersoneel

Gedrag

- **Proportionaliteit & effectiviteit:** Duidelijk maken waarom een maatregel genomen wordt en op welke manier deze bijdraagt aan de bestrijding van het virus.
- **Logische uitzonderingen:** Bij uitzonderingen is het van belang dat deze begrijpelijk en logisch zijn voor de burger. Vermijd daarbij ambigue termen (bij advies "mijden niet- noodzakelijke reizen", geef aan wat wel noodzakelijk is) Bij uitzonderingen ook goed vermelden hoe er binnen die uitzonderingen rekening wordt gehouden met de maatregelen (zoals bij voetbal en de "bubbel").
- **Wat kan wel:** Geef bij adviezen ook aan wat wel mag (bij advies "blijf zoveel mogelijk thuis", geef dan aan dat het nog wel kan om op een rustig moment een frisse neus te halen)
- **Transparantie:** Laat zien welke lessen we hebben geleerd en leg uit waarom we bepaalde maatregelen anders treffen dan in maart. (Laat ook de logica in de opbouw van maatregelen zien tov het huidige pakket)
- **Coping planning:** Aangeven tegen welke zaken we aan gaan lopen (samenkomen, eenzaamheid, werken, economie, eerlijke verdeling lasten, etc), en hoe we dat op gaan lossen, samen.
- **Handhaving:** Stevige handhaving, zowel preventief als repressief, is het sluitstuk van gedrag.

Communicatie

- Benoem wat goed gaat, veel mensen houden zich aan de maatregelen.
- Erken dat het zwaar is om je er aan te houden.
- Eerlijk zijn over het perspectief: Het coronavirus is nog volop onder ons en zal dat voorlopig ook blijven. Het is nu van belang dat we volhouden.
- Ook als er een vaccin beschikbaar komt is niet alles in één keer terug bij het oude. We moeten leren leven met het virus en onze samenleving daar voor langere tijd op inrichten.
- Markeer dat we nu moeten doorpakken. Als we dat nu niet doen wordt de schade voor de samenleving veel te groot (denk aan: bedrijven, mentale gezondheid, etc.).
- Daarom gaan we door met het pakket van maatregelen / scherpen we een aantal maatregelen aan. En zorgen we dat wat onduidelijk is duidelijker wordt, zo wordt naleving makkelijker.
- Erken dat ook bij het opstellen van maatregelen het niet altijd goed gaat. Dilemma tussen duidelijk zijn en de negatieve effecten op de samenleving zoveel mogelijk te beperken.
- We moeten aantal contacten tussen mensen nu drastisch blijven inperken. Want het virus verspreidt zichzelf als mensen elkaar ontmoeten.